

Mál nr. 102/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar X.****Tjón á sumarhúsi í nóvember 2020.****Gögn.**

1. Málskot mótttekið 15. mars 2021, ásamt fylgigögnum.
2. Bréf V til nefndarinnar, dags. 30. mars 2021, ásamt fylgigögnum.
3. Tölvupóstur lögmanns dags. 6. apríl 2021.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að altjón hafi orðið á sumarhúsi M í Grímsnesi í nóvember 2020. M rekur tjónið til þess að X hafi verið að vinna að breytingum á hitaveitukerfi sínu frá sumri 2020 til 9. október sama ár, þegar ný lög hafi verið tengd og þegar vatni hafi verið hleypt á hana hafi orðið til aukinn þrýstingur á hitaveitukerfið. Í málskoti kemur einnig fram að M hafi fengið tölvupóst 10 október 2020 frá formanni sumarhúsafélags á svæðinu um að líta til með sumarhúsi sínu og þá hafi allt reynst í lagi. Hinn 12. nóvember sl. hafi hins vegar uppgötvast að tengiloki hafi gefið sig með þeim afleiðingum að heit gufa og vatn hafi átt greiða leið inn í húsið.

Þegar röksemdir lögmanns M, fyrir þeirra hönd í málskoti eru teknar saman, er því haldið fram að umræddur tengiloki hafi verið í eigu X og líklega hafi aukinn þrýstingur á hitaveitukerfi leitt til þess að sá loki gaf sig við inntaksloka í sumarhús M og þannig hafi heitt vatn streymt um húsið með gífurlegu vatnstjóni. Þar kemur einnig fram að X beri skaðabótaábyrgð vegna tjónsins þar sem það sé „...viðurkennd regla um sérleyfishitaveitur og margstaðfest æ skýrar í nýrri og yngri reglugerðum um slíkar veitur, að þær leggi og beri ábyrgð á lögnum að og í tengigrind, með mælum sínum og kranalokum til neytanda fyrir ofnalögn og neysluvatnslögn.“ Lögmaðurinn vísar um það til reglugerðar frá árinu 2013 um Skagafjarðarveitu og frá 2018 um HS veitu. Einnig vísar lögmaðurinn til dóms í máli nr. 152/2003 hjá Hæstarétti um að inntaksloki sé á ábyrgð veitu og að X hafi ekki gætt eftirlits- og viðhaldsskyldu sinni á þeim hluta lagnar sem gaf sig. Það leiði til hlutlægrar ábyrgðar á lögnum að inntaksloka og jafnvel lengra inn í hús og X verði því að bera tjónið. Einnig er vísað til þess að skv. reglugerð nr. 252/2001 um hitaveitu X, leggi X og kosti allar lagnir veitukerfisins sem og inntök inn fyrir vegg í húsnæði notanda. Viðhald búnaðar sé því á ábyrgð X en ekki M. Einnig er því vísað á bug að M beri ábyrgð á meðferð lagna innanhúss og telur það ekki í samræmi við ákvæði umræddrar reglugerðar.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur X ekki bera hlutlæga ábyrgð vegna tjónsins, en það sé hvorki mælt fyrir um slíka ábyrgð í reglugerð nr. 252/2001 um hitaveitu X eða í samningi M um hitaveitubjónustu eða yfirtökusamningi sem tengist hitaveitu þeirri sem áður var í sumarhúsabyggð þeirri sem M á sumarhús í. Einnig vísar V til dóma- og úrskurðarframkvæmdar sem staðfesti að hlutlæg ábyrgðarregla gildi ekki heldur þurfi sakarábyrgð til skaðabótaskyldu. V vísar einnig til þess að í 13. gr. reglugerðar nr. 353/2001 sé að finna tæmandi talningu á því hvaða hlutar af lagnakerfi húss séu í eigu hitaveitunnar og þar sé hvergi getið um inntakskrana eða tengingu heimlagnar við inntakskrana og sé slíkur búnaður á ábyrgð húseiganda. V bendir á að í umsögn pípulagningarmeistara dags. 2. desember 2020 hefi komið fram að grá inntakslögn komi upp úr gólfi sem tengist í inntakskrana í sumarhúsi M og verði 13. gr. reglugerðar nr. 252/2001 ekki skilin öðruvísi en að X eigi gráa lagnarörið sem nái inn fyrir vegginn en aðir hlutar í lagnakerfi hússins séu hins vegar eign húseiganda, að undanskildum rennismæli, síu og þrýsti mæli. Inntakskrani og tengið sem tengir hann við lögnum hitaveitunnar sé hins vegar á ábyrgð M. V mótmælir líka tilvísun til dóms Hæstaréttar í máli nr. 152/2003 eða að hann hafi fordæmisgildi um mál M. V mótmælir því einnig að sannað sé að tjón M sé hægt að rekja til saknæmrar háttsemi af hálfu starfsmanna X eða annarra atvika sem X ber skaðabótaábyrgð á. Afstaða V er sú að M sé eigandi inntakskrana og ábyrgð á viðhaldi og tengingu hitavatnslagnar við slíkan krana sé þar af leiðandi á ábyrgð M. Einnig bendir á að þó kraninn væri í eigu X sé ekki heldur sannað að starfsmenn X hafi vanrækt viðhald eða eftirlit með lögninni. Einnig bendir V á að ekkert bendi til þess að þrýstingur frá hitaveitukerfi X hafi farið yfir eðlileg mörk eða að tjón M verði að einhverju leyti rakið til þess að þrýstingur á hitaveitukerfi hafi verið of hár.

Í viðbótarathugasemdum lögmanns M kemur fram að hann telji skýringu V á gildissviði 13. gr. reglugerðar nr. 252/2001 fráleita lögskýringu og V viðurkenni að inntaksloki X hafi gefið sig. Einnig er tilvísunum til úrskurða nefndarinnar vísað á bug.

Álit.

Ágreiningur málsins snýst um hvort X beri skaðabótaábyrgð á því tjóni sem varð á sumarhúsi M, þegar heitt vatn flæddi um hann. Í umsögn pípulagningarmeistara um mögulegar orsakir tjóns M, dags. 2. desember 2020, kemur fram að líklegast sé að tengi sem tengt hafi verið við inntakskrana hafi ekki verið rétt þar sem notað hafi verið „...tengi sem notað er fyrir snjóbræðslurör en ekki heitt vatn, auk þess sem það sé eins og teflonteipi hafi verið bætt á svokallað innlegg sem er inn í rörið, sem bendi til þess að innleggið sé ekki af réttri stærð.“

Af gögnum málsins verður ekki annað ráðið en að tjón M megi rekja til þess að tengi við inntaksloka gaf sig, sbr. meðal annars lýsingu í málskoti M. Ekki liggur fyrir með nægilega skýrum hætti að umrætt tengi hafi verið í eigu X eða að starfsmenn X hafi vanrækt með einhverjum hætti eftirlits- eða viðhaldsskyldur vegna þessa. Ekki er heldur sannað að tjón á sumarhúsi M sé hægt að rekja til þess að þrýstingur á hitavatnskerfi hafi almennt verið óeðlilegur, enda liggur ekkert fyrir um tjón á öðrum húsum á svæðinu eða atvik sem leitt hefðu getað til slíks.

Í íslenskum skaðabótarétti er viðurkennt að hlutlæg skaðabótaábyrgð verður ekki lögð á nokkurn nema skýr lagaheimild liggja til grundvallar slíkri ábyrgð. Hvergi kemur fram í lögum eða reglum að slík hlutlæg ábyrgð hvíli á X. Ekki er fallist á bótagrundvöllur hlutlægrar ábyrgðar geti verið sá að mögulega sé kveðið á um slíka hlutlæga ábyrgð í öðrum reglugerðum en varða X, eða leiða megi slíka ábyrgð af dómaframkvæmd eða úrskurðarnefndarframkvæmd.

Af fyrirliggjandi gögnum verður því ekki talið sannað að tjón á sumarhúsi M verði rakið til atvika eða aðstæðna sem X ber skaðabótaábyrgð á og er bótaskylda því ekki fyrir hendi úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M, eiga ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 27. apríl 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.